

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apologia Pro Conscientiis infirmis, Sev Responsio Benigna Pro securitate dictaminis practici super certa probabilitate fundati

**Fibus, Bartholomaeus
Schweitzer, Johannes**

Coloniae, 1682

§. Sextvs. Continuatvur præsens argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39304

S. SEXTVS.

Continuatur præsens argumentum.

I. Ondum acquiescit Paternitas Vestra: pag. enim 108. inquit, *legens probabilioristicam omnino quidem duram videri; sed presumptuosis & nolentibus Deo voluntatem submittere; non tamen volentibus secundum iustitiam & voluntatem Dei dirigere gressus suos.* Obsecro, parcamus his: & nos timentes Dei sumus, & quasi timentes fluctus, ut cum Jobo loquar, expavescimus eum super nos: legem etiam ipsius studemus, ut spero, in toto corde implere & in tota anima. Det ipse nobis propitius gratiam copiosam, & quos incurrimus fragilitatum lapsus, facilis condonet. Utrum verò probabilistæ benigniores, an rigidiores probabilioristæ magis studeant *actus suos dirigere secundum iustitiam*, decideret aliquando justus iudex. *Quis te constituit iudicem? noli esse justus multum, neque plus sapias, quam necesse est, ne obstupescas Eccli. 7.* quem locum aptè ad rem nostram interpretamur cum *Gregorio Nazianzeno & S. Antonino*, contra eos qui nimium rigidas vivendi rationes sectantur; & multò justius contra eos, qui *vanis suis presumptionibus* tentant onerare conscientias aliorum & *conversationem fidelium onerosam reddere*, ut loquitur *D. Th.*

Videat

2. Videat etiam Paternitas Vestra, quàm malè sentiat de Deo, quando licere non negat probabilisticam nostram in jure positivo humano; non tamen divino. Cur non æquè in divino ac humano? utrobique enim dari conscientiam erroneam invincibilem nimis quàm apertum est. Si de legislatoris mortalis discretione & benignitate hoc meritò præsumitur, quòd nolit gravare conscientiam ullius, nisi subditus certò sciat legem esse latam: cur non jure potiori de legislatore supremo & immortalis, qui *supra judicium exaltat misericordiam*? immò cujus natura est ipsa benignitas? meminisse placeat quid testetur *benignitas salvatoris nostri Dei: si vos cum sitis mali, vestris data bona dare filiis vestris, quantò magis pater vester cœlestis?* quæso non in disceptationibus istis cogitationum deinceps, neque sic invicem judicemus aut censuremus, nè secundùm legem, quam aliis statimus, ipsi judicemur. (non opto hoc Paternitati Vestræ) *alium credit se manducare omnia* (licere scilicet operari juxta opiniones certò probabiles) *qui autem infirmus est, olus manducet Rom. 14: Et hoc judicate magis, ne ponatis offendiculum fratri vel scandalum.*

3. Sit tamen in Paternitate Vestra, quam veneror, sit ea religiosæ mentis in Deum erectio, ut pro ipsius honore etiam licitis sibi interdicendum putet, adjiciat consilia Domini in toto corde: sed parcamus populo fideli, *ne pereat infirmus in scientia nostra frater, propter quem Christus mortuus est*

est

est. 1. Cor. 10. qui enim persuasus à Paternitate Vestra discernit, si manducaverit, damnatus est, quia non ex fide. Omne autem quod non est ex fide, peccatum est.

4. Spero etiam, quod Paternitas Vestra bene & religiosè sentiat de doctrina illa, quam ex SS. Patribus excerptam Sanctissimi Ordinum Fundatores suis tenendam solent præscribere, quamque supremi in terris Vicarii Christi approbant, & universi ascetæ laudant; bonorum nemo culpatur: nimirum ut in *Epist. de obedientia docet S. Ignatius*, supremum perfectissimæ obedientiæ gradum consistere in hoc, ut quis non tantum velit facere, quod superior vult, sed ut suam intelligentiam offerat, ut non solum idem velit, sed etiam idem sentiat, quod superior, ejusque judicio subiciat suum, quoad potest devota voluntas intelligentiam inflectere. Quæ vis animi, scilicet intellectus tametsi non eâ, quâ voluntas pollet libertate prædicta est, atque ipsâ naturâ fertur ejus assensus in id, quod sibi veri speciem præbet; tamen multis in rebus, in quibus videlicet cognita veritatis evidentia vim illi non infert, potest voluntatis pondere (certam viri isti sanctissimi experientiam habent,) in hanc potius quàm in illam partem inclinari. Ex cujus doctrinæ & constantis experientiæ principiis facilè solvuntur, quæ speculativè objicit *Mercurius supra cit.* contra facultatem voluntatis prædictam.

5. Opponit autem ipse, quod intellectus noster sit instar bilancis in æquilibrio constitutæ, unde

unde

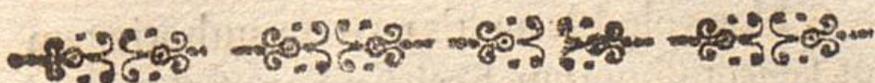
unde necesse habeat eam in partem inclinari, ex qua gravius rationum pondus incumbit. Respondetur intellectum esse bilancem, sed animatam & subordinatam imperio voluntatis in iis omnibus, in quibus non apparet ratio veri manifesta, uti in eâdem Epistola docet *S. Fundator Soc. JESU*. Prout autem honestum erit vel inhonestum motivum voluntatis, ex quo assensus intellectui imperatur, juxta hoc etiam assensus dicetur honestus vel inhonestus. Quod nisi ita extra controversiam est, unde igitur judicia obstinata, temeraria, & hæretica? mitto hæc: nisi quòd unum addo ad hominem, scilicet *Mercorum & Baronum*. Utrum enim credunt sententiam esse probabiliorem, quæ Deiparam condemnat maculæ originalis, an eam, quæ immunem fuisse pronuntiat? nunquid gloriosa Christo & pia in Deiparam sententia, communissimo Ecclesiæ sensui est conformis, & unanimiter ab omnibus doctis & timoratis tenetur, idque per plura sæcula, si solos Patres Dominicanos excipiam? si tantâ existente, non dico certitudine, sed probabilitate istius piæ sententiæ, quâ nescio an major in aliis sententiis possit assignari, adhuc in potestate Patrum Dominicanorum est, oppositam sententiam tenere, quid veret idem in aliis posse contingere? si autem Paternitas Vestra arguatur cum imprudentiæ, qui relictâ probabiliore, sectatur minùs probabilem, quantæ igitur imprudentiæ necesse est ab eadem Paternitate Vestra condemnari.

demnari religiosi istius instituti viros? doleo, quòd adeò promptè subscriserint doctrinæ Paternitatis Vestræ in propriam condemnationem. Taceo de certis scholis, quæ mediante imperio voluntatis intellectum inclinant in eas sententias, quas Doctor quidam autoritate præstans tradiderit, non obstantibus quibuscunque rationibus, dummodò non evidentibus in contrarium. Definamus oppugnare ea, quæ per certam experientiam cognoscuntur, ne Philosophi censura in nos cadat, quam torfit in Zenonem, dum oppugnaret possibilitatem motûs.

6. Non volo hîc multis movere auctoritatem tot sapientissimorum Ecclesiæ Pontificum, qui contra opinionem certò tutam & visam doctissimis viris probabiliorem dispensârunt in votis solennibus, ut in Ramiro Arragoniæ, & Casimiro Poloniæ Regibus: itemque rata matrimonia dissolverunt, qualium Religiosissimus Pontifex Gregorius XIII. omninò undecim irritavit, non obstante, quod 2. 2. q. 88. a. 10. *D. Th.* & cum eo schola Thomistica, eorumque adhærentes, Pontificibus absolutè negent potestatem dispensandi in votis solennibus: & similiter *D. Bonaventura* cum suis, itemque *Scotus* cum suis & adhærentes eorum, omnino negent potestatem dissolvendi matrimonia rata. Volo item tacere de tot dispensationibus factis in tam vicinis gradibus consanguinitatis; &c.

Respondet quidē P. tas V. ra pag. III. *Si Pontifices*
E
quandoque

quandoque secuti fuerint sententiam minùs tutam
 & minùs probabilem, non esse eos impeccabiles:
 nobis autem non eorum facta, sed verba observa-
 da esse. Verùm, salvo meliori iudicio, magis de-
 cebat privatum Doctorem à sua sententia levi-
 bus & diffilibus ratiunculis fulta recede-
 re, quàm tantæ imprudentiæ & temeritatis
 aut gravioris etiam flagitii sapientissimos & san-
 ctissimos istos Christi Vicarios condemnare,
 quibus comparati omnes simul Probabilioristæ,
 ne quidem quasi locustæ videbuntur. Ad ter-
 tium accedamus.

S. S E P T I M U S.

*Pars tertia & quarta minoris proposi-
 tionis probatur.*

- I. Emus nunc etiam Paternitati vestræ,
 legem probabilioristicam non esse
 tam arduam, tam observatu impos-
 sibilem, tam nocivam hominum ge-
 neri, in hac inprimis naturæ nostræ corruptione:
 demus reperiri omnia, quæ ad legem requirit sana
 Theologia & Jurisprudencia; at quamdiu tamen
 legis debita promulgatio facta non est, tamdiu lex
 non est juxta *D. Th.* & voluntas humana in posses-
 sione libertatis relinquenda est; cum in jure ipsius
 naturæ fundetur, quod *melior sit conditio possiden-
 tis.* Et